

Czwartek, 10 września 2015 r.

P8_TA(2015)0317

Migracja i uchodźcy w Europie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 września 2015 r. w sprawie migracji i uchodźców w Europie (2015/2833(RSP))

(2017/C 316/23)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając konwencję z 1951 r. dotyczącą statusu uchodźców oraz protokół do niej,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 października 2013 r. w sprawie działań UE i państw członkowskich w celu stawienia czoła napływowi uchodźców w wyniku konfliktu w Syrii ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2013 r. w sprawie przepływów migracyjnych w regionie Morza Śródziemnego, ze zwróceniem szczególnej uwagi na tragiczne wydarzenia u wybrzeży Lampedusy ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie sytuacji w regionie Morza Śródziemnego oraz potrzeby opracowania całościowego podejścia UE do migracji ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie ostatnich tragicznych wydarzeń na Morzu Śródziemnym oraz polityki UE w zakresie migracji i azylu ⁽⁴⁾,
- uwzględniając Europejski program w zakresie migracji Komisji z dnia 13 maja 2015 r. (COM(2015)0240),
- uwzględniając dziesięciopunktowy plan działania w sprawie migracji przyjęty na wspólnym posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych i Rady do Spraw Wewnętrznych w dniu 20 kwietnia 2015 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z nadzwyczajnego szczytu w sprawie kryzysu związanego z uchodźcami w basenie Morza Śródziemnego, który odbył się w dniu 23 kwietnia 2015 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z kwietnia 2012 r. zatytułowane „Śmierć na Morzu Śródziemnym”,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 lipca 2015 r.,
- uwzględniając inicjatywę w sprawie szlaku migracyjnego Róg Afryki-UE, zwaną procesem chartumskim, przyjętą w dniu 28 listopada 2014 r. przez Unię Afrykańską oraz państwa członkowskie i instytucje UE,
- uwzględniając sprawozdania specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw człowieka w odniesieniu do migrantów, a zwłaszcza opublikowane w maju 2015 r. sprawozdanie pt. „Banking on mobility over a generation: follow-up to the regional study on the management of the external borders of the European Union and its impact on the human rights of migrants” („Długofalowa polityka stawiania na mobilność: kontynuacja analizy regionalnej w sprawie zarządzania granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej i jego wpływu na prawa człowieka w odniesieniu do migrantów”);
- uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) w sprawie sytuacji w dziedzinie azylu w Unii Europejskiej w 2014 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0414.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0448.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0105.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0176.

Czwartek, 10 września 2015 r.

- uwzględniając debatę w sprawie migracji i uchodźców w Europie, która odbyła się w Parlamencie dnia 9 września 2015 r.,
- uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w konsekwencji utrzymujących się konfliktów, niestabilności regionalnej i łamania praw człowieka bezprecedensowo wysoka liczba osób szuka schronienia w UE; mając na uwadze, że od zeszłego roku liczba wniosków o azyl dla dzieci zwiększyła się o 75 %; mając na uwadze, że okres letni pokazał ponownie, że migracja nie jest zjawiskiem chwilowym oraz że liczba uchodźców nadal rośnie, co po raz kolejny wskazuje na pilną konieczność uczynienia wszystkiego, co w naszej mocy, aby ratować życie osób, które uciekają ze swoich krajów i znajdują się w niebezpieczeństwie, oraz na fakt, że państwa członkowskie powinny wywiązywać się ze zobowiązań międzynarodowych, w tym zobowiązań do ratownictwa na morzu;
- B. mając na uwadze, że według danych UNHCR w 2015 r. 2,8 tys. kobiet, mężczyzn i dzieci uznano za zmarłych lub zaginionych podczas próby przedostania się do bezpiecznego miejsca w Europie; mając na uwadze, że uchodźcy i migranci giną także, przemierzając Europę;
- C. mając na uwadze, że przemytnicy i handlarze ludźmi, którzy wykorzystują nielegalną migrację i narażają życie imigrantów na niebezpieczeństwo dla własnego zysku finansowego, są odpowiedzialni za śmierć tysięcy ludzi i stanowią poważne wyzwanie dla UE i państw członkowskich; mając na uwadze, że handlarze czerpią ze swojej przestępczej działalności zyski w wysokości 20 mld EUR rocznie; mając na uwadze, że według Europolu zorganizowane grupy przestępcze, które aktywnie ułatwiają transport nielegalnych migrantów przez Morze Śródziemne, mają powiązania z handlem ludźmi, narkotykami, bronią palną i terroryzmem;
- D. mając na uwadze, że według danych Fronteksu większość osób ubiegających się o azyl w 2015 r. pochodzi z Syrii, Afganistanu, Erytrei i Iraku; mając na uwadze, że według Eurostatu zdecydowana większość osób uciekających z tych krajów do Europy otrzymuje ochronę;
- E. mając na uwadze, że brak stabilności i konflikty w regionie oraz powstanie i wzrost siły IS/Daish w sąsiadujących strefach konfliktów skutkują masowym napływem migrantów i przepływami przesiedleńców, a co za tym idzie, wpływają na liczbę osób próbujących dotrzeć do UE;
- F. mając na uwadze, że na ostatnim szczycie Rady Europejskiej w dniach 25–26 czerwca 2015 r. oraz na późniejszym posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniu 20 lipca 2015 r. nie udało się wypracować porozumienia w sprawie wiążącego mechanizmu redystrybucji w celu relokacji i przesiedlania osób, a zamiast tego zdecydowano się na mechanizm o charakterze dobrowolnym; mając na uwadze, że państwa członkowskie nie zdołały osiągnąć porozumienia w sprawie relokacji 40 tys. uchodźców z Grecji i Włoch i zobowiązano się znaleźć miejsce tylko dla 32 256 osób;
- G. mając na uwadze, że w dniu 3 września 2015 r. przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk wezwał do przemieszczenia co najmniej 100 tys. uchodźców;
- H. mając na uwadze, że zamiast podejmować decyzje ad hoc, jak ma to miejsce obecnie, należy opracować bardziej długofalowe podejście do azylu i migracji;
- I. mając na uwadze, że wielu obywateli okazuje niespotykaną solidarność z uchodźcami, serdecznie ich witając i oferując im ogromne wsparcie; mając na uwadze, że obywatele Europy pokazują w ten sposób, że ochrona potrzebujących pomocy i współczucie to nadal prawdziwie europejskie wartości;
- J. mając na uwadze, że aktualna sytuacja uwypukliła godny ubolewania brak solidarności rządów z osobami ubiegającymi się o azyl, niewystarczającą koordynację i niespójność działań; mając na uwadze, że sytuacja ta prowadzi do chaosu i łamania praw człowieka; mając na uwadze, że odmienne stanowiska zajmowane przez poszczególne państwa członkowskie UE nadal potwierdzają fakt, że UE prowadzi 28 odrębnych polityk migracyjnych; mając na uwadze, że brak ujednoczonych procedur i standardów azylowych w państwach członkowskich prowadzi do rozbieżnych poziomów ochrony, a w niektórych przypadkach nawet do niedostatecznych gwarancji dla osób ubiegających się o azyl;

Czwartek, 10 września 2015 r.

- K. mając na uwadze proaktywne podejście zastosowane przez niektóre państwa członkowskie i ich przywódców, a także wykazaną gotowość i wolę przyjęcia uchodźców oraz ustanowienia stałego i obowiązkowego mechanizmu służącego rozmieszczaniu uchodźców we wszystkich państwach członkowskich; mając na uwadze, że inne państwa członkowskie powinny podążyć za ich przykładem;
- L. mając na uwadze, że sprawozdanie strategiczne Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w sprawie całościowego podejścia do kwestii migracji uwzględni wszystkie aspekty unijnej polityki azylowej i imigracyjnej;
- M. mając na uwadze, że zgodnie z konwencją genewską z 1951 r. dotyczącą statusu uchodźcy można ubiegać się o azyl w innym państwie niezależnie od kraju pochodzenia, o ile istnieje uzasadniona obawa prześladowań z powodu rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub z powodu przekonań politycznych;
1. wyraża głębokie ubolewanie i smutek z powodu przypadków tragicznej śmierci osób ubiegających się o azyl w UE; nalega, by UE i państwa członkowskie uczyniły wszystko, co w ich mocy, aby zapobiegać dalszym śmiertelnym wypadkom na morzu i lądzie;
 2. solidaryzuje się z licznymi uchodźcami i migrantami, którzy padli ofiarą konfliktów, poważnych naruszeń praw człowieka, wyraźnych błędów w sposobie sprawowania rządów i surowych represji;
 3. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki grup społeczeństwa obywatelskiego i osób z całej Europy, które masowo mobilizują się, aby powitać uchodźców i migrantów i udzielić im pomocy; zachęca obywateli Europy do kontynuowania wsparcia i zaangażowania na rzecz humanitarnej reakcji na kryzys związany z uchodźcami; uważa, że takie działania świadczą o prawdziwej identyfikacji z europejskimi wartościami i roszą nadzieje, jeśli chodzi o przyszłość Europy;
 4. ponownie wyraża poparcie dla swojej rezolucji z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie ostatnich tragicznych wydarzeń na Morzu Śródziemnym oraz unijnej polityki imigracyjnej i azylowej; ponownie podkreśla, że reakcja UE na obecną sytuację uchodźców musi opierać się na zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności, o której mowa w art. 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), a także na całościowym podejściu, które uwzględnia bezpieczną i legalną migrację oraz pełne poszanowanie podstawowych praw i wartości;
 5. przypomina, że opowiada się za otwarciem granic wewnątrz strefy Schengen przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego zarządzania granicami zewnętrznymi; podkreśla, że swobodny przepływ osób w strefie Schengen stanowi jedno z największych osiągnięć procesu integracji europejskiej;
 6. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy Komisji w zakresie relokacji i przesiedlania, w tym nową inicjatywę dotyczącą sytuacji nadzwyczajnych, obejmującą Grecję, Włochy i Węgry, a polegającą na relokacji zwiększonej liczby osób ubiegających się o azyl, które potrzebują ochrony międzynarodowej; popiera zapowiedziane przez Komisję stworzenie w oparciu o art. 78 ust. 2 TFUE stałego mechanizmu relokacji, który miałby być uruchamiany w sytuacjach nadzwyczajnych i uwzględniałby liczbę uchodźców przebywających w danym państwie członkowskim; jest przygotowany do zajęcia się nowym systemem relokacji w sytuacjach kryzysowych w ramach przyspieszonej procedury i deklaruje zamiar poparcia wszelkich innych działań równoległe zaproponowanych przez Komisję, aby dopilnować, żeby państwa członkowskie nie opóźniały stałego systemu relokacji; przypomina Radzie, że Parlament opowiada się stanowczo za wiążącym mechanizmem relokacji, który powinien uwzględniać w jak największym stopniu preferencje uchodźców;
 7. z zadowoleniem przyjmuje wsparcie operacyjne, którego Komisja udzieli granicznym państwom członkowskim, takim jak Grecja, Włochy i Węgry, za pomocą utworzenia ośrodków pierwszej rejestracji migrantów („hotspots”) z wykorzystaniem wiedzy specjalistycznej agencji UE, takich jak FRONTEX, Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) i Europejski Urząd Policji (Europol), aby pomóc państwom członkowskim w rejestracji napływających osób; przypomina państwom członkowskim, że sukces takich ośrodków rejestracji zależy od dobrej woli państw członkowskich, które wyrażą chęć przyjęcia uchodźców z tychże ośrodków na swoje terytorium; uważa, że w ramach takiego podejścia należy wyraźnie zapewnić skuteczne mechanizmy pozwalające ustalić, kto wymaga szczególnej pomocy, i skierować te osoby do odpowiednich służb;

Czwartek, 10 września 2015 r.

8. odnotowuje wniosek Komisji mający na celu wzmocnienie przepisu dyrektywy o procedurach azylowych dotyczącego „bezpiecznego kraju pochodzenia” poprzez ustanowienie wspólnej unijnej listy bezpiecznych krajów pochodzenia; uważa, że to podejście mogłoby ograniczyć prawa proceduralne obywateli tych krajów; przypomina, że wskaźnik pozytywnego rozpatrywania wniosków o azyl jest bardzo zróżnicowany w państwach członkowskich, w tym jeśli chodzi o niektóre kraje pochodzenia; zwraca się o podjęcie działań mających na celu zagwarantowanie, że podejście to nie będzie naruszać zasady *non-refoulement* oraz indywidualnego prawa do azylu, zwłaszcza w przypadku osób należących do grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji;

9. ponownie wzywa Komisję do zmiany obowiązującego rozporządzenia dublińskiego w celu ujęcia w nim stałego, wiążącego systemu rozmieszczania osób ubiegających się o azyl w 28 państwach członkowskich, za pomocą sprawiedliwego, obowiązkowego klucza przydziału, przy jednoczesnym uwzględnieniu perspektyw związanych z integracją oraz potrzeb i szczególnej sytuacji samych osób ubiegających się o azyl;

10. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie gotowości i znacznych środków w budżecie na 2016 r. oraz w wieloletnich ramach finansowych, gwarantując w ten sposób szybkie i istotne wsparcie dla EASO oraz państw członkowskich w związku z ich działaniami mającymi na celu przyjmowanie i integrację uchodźców, w tym w ramach programów relokacji i przesiedleń;

11. wzywa wszystkie uczestniczące państwa członkowskie do szybkiej i pełnej transpozycji oraz skutecznego wdrożenia wspólnego europejskiego systemu azylowego; apeluje do Komisji o dołożenie starań, by wszystkie państwa członkowskie właściwie wdrażały prawodawstwo UE w celu zapewnienia wprowadzania w całej UE skutecznych, spójnych i humanitarnych standardów, przy uwzględnieniu dobra dziecka;

12. uważa, że wdrażanie dyrektywy o powrotach powinno iść w parze z przestrzeganiem procedur i standardów, które umożliwiają Europie zapewnienie ludzkiego i godnego traktowania osób powracających, zgodnie z zasadą *non-refoulement*; przypomina, że dobrowolnym powrotom należy dawać pierwszeństwo przed przymusowymi powrotami;

13. przypomina, że osoby potrzebujące ochrony mają niezwykle ograniczone możliwości legalnego przekraczania granic UE, i ubolewa nad faktem, że nie mają one innego wyboru niż korzystanie z usług przemytników prowadzących działalność przestępczą i z niebezpiecznych szlaków, aby znaleźć schronienie w Europie, co wynika między innymi z takich czynników jak tworzenie zapór i zamykanie granic zewnętrznych; uważa w związku z tym, że jako jeden z czołowych priorytetów należy traktować tworzenie przez UE i jej państwa członkowskie bezpiecznych i legalnych dróg migracji dla uchodźców, jak korytarze humanitarne i wizy humanitarne; podkreśla, że oprócz obowiązkowego programu przesiedleń państwa członkowskie powinny zgodzić się na zapewnienie innych narzędzi, takich jak wspomaganie łączenia rodzin, prywatne systemy sponsorowania oraz elastyczne rozwiązania wizowe, w tym do celów podejmowania studiów i pracy; uważa, że konieczna jest zmiana kodeksu wizowego poprzez ujęcie w nim bardziej szczegółowych wspólnych przepisów dotyczących wiz humanitarnych; zwraca się do państw członkowskich, aby umożliwiły składanie wniosków o azyl w swoich ambasadach i konsulatach;

14. przypomina, że państwa członkowskie powinny wprowadzić zdecydowane sankcje karne za handel ludźmi i przemyt ludzi zarówno do UE, jak i na jej terytorium; wzywa państwa członkowskie, aby zwalczały kryminalne sieci przemytników, jednak jednocześnie nie karały tych, którzy dobrowolnie pomagają migrantom ze względów humanitarnych, w tym przewoźników, zwracając się do Komisji o rozważenie przeglądu dyrektyw Rady 2001/51/WE; odnotowuje operację EUNAVFOR Med wymierzoną przeciw przemytnikom ludzi i handlarzom ludźmi w regionie Morza Śródziemnego;

15. z zalem zauważa, że przywódcy niektórych państw członkowskich oraz partie skrajnie prawicowe wykorzystują obecną sytuację do podsycania nastrojów przeciwnych migracji, a winą za kryzys obarczają UE oraz że prowadzi to do wzrostu liczby brutalnych działań skierowanych przeciw migrantom; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pilnego poczynienia kroków mających na celu zwalczanie przemocy i mowy nienawiści przeciw migrantom; apeluje także do przywódców UE i państw członkowskich o zajęcie jednoznacznego stanowiska wspierającego solidarność europejską oraz poszanowanie godności ludzkiej;

16. przypomina, że migracja jest ogólnoswiatowym i skomplikowanym zjawiskiem, które wymaga również długoterminowego podejścia uwzględniającego jego główne przyczyny, takie jak ubóstwo, nierówność, niesprawiedliwość, zmiana klimatu, korupcja, złe sprawowanie rządów i konflikty zbrojne; wzywa Komisję i Radę, by podczas szczytu w Valletcie w listopadzie 2015 r. skupiły się na takich głównych przyczynach; podkreśla potrzebę przyjęcia kompleksowego

Czwartek, 10 września 2015 r.

podejścia unijnego, poprawy spójności polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE, a w szczególności wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, polityki rozwojowej i imigracyjnej; kwestionuje plany powiązania pomocy rozwojowej z większą liczbą kontroli granicznych lub umów o readmisji z krajami trzecimi;

17. zwraca się do UE, jej państw członkowskich i innych międzynarodowych darczyńców o jak najszybsze wywiązanie się ze zobowiązań podjętych podczas Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju, która odbyła się w lipcu 2015 r. w Addis Abebie, oraz podkreśla potrzebę ponownego skoncentrowania polityki rozwojowej na budowaniu pokojowych społeczeństw, zwalczaniu korupcji i promowaniu dobrych rządów, co zostało określone w 16. celu zrównoważonego rozwoju zawartym w światowych ramach rozwoju na okres po 2015 r.;

18. wzywa UE, jej państwa członkowskie i społeczność międzynarodową, by odgrywały większą rolę w rozwiązywaniu konfliktów, a przede wszystkim by pomogły znaleźć trwałe rozwiązania polityczne w regionach objętych konfliktami, takich jak Irak, Syria i Libia oraz Bliski Wschód, a także by nasiliły dialog polityczny, również z organizacjami regionalnymi, obejmujący wszystkie aspekty praw człowieka w celu wsparcia pluralistycznych i demokratycznych instytucji oraz praworządności, wzmocnienia odporności społeczności lokalnych oraz pobudzenia rozwoju społecznego i demokratycznego w krajach pochodzenia i wśród ich mieszkańców; wzywa w związku z tym do ściślejszej współpracy z krajami regionu w ramach Ligi Państw Arabskich i Unii Afrykańskiej, aby zajmować się osobami potrzebującymi ochrony, przemieszczać je i udzielać im azylu;

19. apeluje do Komisji oraz do jej wiceprzewodniczącej/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o zwołanie międzynarodowej konferencji poświęconej kryzysowi związanemu z uchodźcami, w której wzięłyby udział m.in. UE, jej państwa członkowskie, agencje powiązane z ONZ, Stany Zjednoczone, właściwe międzynarodowe organizacje pozarządowe i kraje arabskie, w celu opracowania wspólnej światowej strategii humanitarnej;

20. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz rządóm i parlamentóm państw członkowskich.
